

„ორნატი“

მკითხველთა მოხსენებებით, რომ ამ რამოდენიმე წლის წინ... მკითხველთა მოხსენებებით, რომ ამ რამოდენიმე წლის წინ...

რა მოხდა?

„ორნატი“ ჯგუფის ხელმძღვანელი ივანე ჯავახიშვილი თეთრი გიორგიში, ხოლო ჯგუფმა, რომელსაც მანამდე...

ვინც მიაწერებს მისია.

თითქმის მისწერებზე არის, ახლად მოსულმა თეთრი გიორგიში მოსვლისთანავე ეცნენ ადგილის. შ. მაკლავლიძემ მთავარ მიწის მფლობელის თანამებრძოლა...

„ჯვარს აცვ. ჯვარს აცვ ეგე.“

დასაბამიდანვე მენშევიზმმა ანაწინს მისცა ყოველი ქართველი ვინც საქართველოს ეროვნულ იდეას ემხრობოდა...

ლიძეს (როგორც ყოველ ადამიანს) შეიძლება ნაკლები ჰქონდეს. ამ ნაკლები მხარეების აღნიშვნა შეიძლება...

ისტორია მეორდება.

ოცდაათი წლის წინეთ ქართული ეროვნული იდეის გარკვევა, ახალგაზრდა, უკვე წყნარდგარო, მებრძოლი...

„ყოფილი.“

ჩვენ იძლებული ვართ ზოგჯერ ვიხმაროთ: „ყოფილი მენშევიკები.“ რათა განვასხვავოთ ისინი სხვებისაგან...

მათი დაწერილობა.

როგორც ზემოთ იყო აღნიშნული, არც იდეოლოგიური და არც ორგანიზაციული-ტექნიკური საკითხები არ ყოფილა სადა. უნაზნაუბა ერთადერთი რაღაც კერძო...

იქნებ, სერიოზული პოლიტიკური მოღვაწეთათვის ასეთი მოქმედება უპატიო დაწერილობაა.

დადღი საწარმოვე დაწესი. იქვე კერძო და დაყვან და სტუმრებთან დაპირუდი. ყველაფერი გასაგებია, მიემართე და მათ წინ კონიდარსედი მოვიგებდე.

ბატონებო ვინ ბძანდები? შევიყიხე მათ დაუფრებლობე. მიწოდებო: მე გასწავლე გრიცელ მდინარე და ეს ახალგაზრდა კითხულობს ს. ვაშლი გასწავლო. ზნე გრგოლ, საითგან მომბრძანდები? ჰოთარითგან. ჰოთარამ აჯანყება უკვე წაგო უთანასწორო ზნეში, ზნეში გაი მარჯვა. თითქმის მთელი აჯანყებულნი დააბატონეს. მხოლოდ ათიოდე კაცი დადარჩნით რომლებიც დას უშედეგად...

მის ლაპარაკში არ იყო შიში და ყოყმანი ზნეში გაგრძელებისა. მას მხოლოდ ზნეში ახრჩობდა, რომ ბრძოლა მისწინს ვერ ახწევდა და ზნეში უხეშ ხელს მეთი ძალა ჰქონდა, რასაც ვერ უზიგდებოდა ვაჟაკის გული.

გ. მდინარეში მძიმედ ამოიხრბა და გახაზრკო: იცი რა გითხრა გოგი? მართალია არ გიცნობდი, მაგრამ როდესაც ჩხარში წამოხვეოდა გაღვივებულ, მერ ბეგრამა მიხრბეს შენზე: იქ ერთი ახალგაზრდა არის და იმის მერს ვერავის ნახავო, ვინაითგან ყველას სოფი ექნება ხელში და ის ჯერ კიდევ ისე ახალგაზრდაა, რომ მას თოფს არ მისცემენო. მიხრბეს, რომ ყოფილხართ ქუთაისის გიმნაზიის ერთ-ერთ მენშევიკურ ორგანიზაციის ხელმძღვანელი. ეს ყოველივე სასიამოვნოა, მაგრამ იცი თუ იფთ არ დაუჯდებოდა ეს აჯანყება საქართველოს. კაცო, ანდენი სიტუა და სიგერაგე გავილია? კორდანი ბათონში ჩამოვიდა, მთავრობას დიდი ძალა აქვს ხელში. მხოლოდ შიგნით არის პატარა აჯანყება საჭირო და ყველა გარეზე იქნება. ვერ გავიგია: რა საჭიროა ასე ხალხის გაღვივება? ჩვენ ძალიან კარგად ვიცნობთ „მოღვივებას“ და მათ დახმარებებს. ტკუი: არის გაგრძელებული ბრძოლა ბატონის კროპოტკინის მიერ თავრობის ჩამოსვლაზე და ტყვიანობა მხოლოდ მათზე დადღი საწარმოვე დაწესი. იქვე კერძო და დაყვან და სტუმრებთან დაპირუდი. ყველაფერი გასაგებია, მიემართე და მათ წინ კონიდარსედი მოვიგებდე.

არაფერი ამის მსგავსი არა იქნება რა-ეს სოციალ-დემოკრატიული პარტია არც არაფერს ყოფილა სახელო ლის მოყვარული და არც მის განთავისუფლებსის წყაღეს თახს. ჟორდანიას მთავრობას რომ საქართველო დაიკავებდებოდა სომეხობა ის კიდევ დაიკავებდა აქ ყოფნის დროს. ახლა სადაც ჯანდაბალია გაქცეულა, და იქნენ ფიქრობს განთავისუფლების ჩვენ ქვეყანას ეს სხელოთგან და ისიც ბალშევიკებისაგან, რომლებიც თვითონ ზოლშევიკი, მათმა თავის გაუთქამ... მე წინდაწინვე ვგაძობ, რომ ქართველი აჯანყებულნი რომელნიც მოტყუებულნი და ჩვენ ამ სადაც „მთავრობის“ მიერ განადგურებულნი იქნებენ რუსების ხელში, და ამით საქართველო დაკარგავდნება მთავრ მხედრებისაგან და საერთოდ აღმსწევრებენ ნამდვილ მამულიშვილებს, საქართველოს გულს გაუპოვენ, ლავარს ჩაქცევენ მის მომხელს. მე ვშიშობ ეს აჯანყება არ გადგეს სახელი საქართველოს დასამარებელი.

მენშევიკების მთავრობა კი, რცოლვე, ბენს ისარგებლებს საქართველოს უბედურებით. სფრანგეთში მოკლათებული დიდ ბაქი-ბუქოვას დაიწყებს ევროპელების გასაღონად: „ქართველი დემოკრატია იბრძვის კონტრ-რევოლუციონარული წინააღმდეგ, რასაც ამოწმებს ეს აჯანყება, რომ საქართველოს დემოკრატია ისე ჩვენ დაბრუნება სურსო, და სხვა აშკარა მენშევიკური ენით დაწერილი მხაგრბობანი და ეს მხოლოდ იმიტომ, რომ ფული გამოცინკლან ტანჯულ-საქართველოს სახელით მარქსისტის და ინტერნაციონალიზმის გასაძლიერებლად რა აკერძოდა და ნამდვილი და თავის მუქთა ხორების გასაძლიერებლად არა საქართველოს დასამარებელი ხარა ამ პოლიტიკის წყალობით ჩაკვივდით ასეთ დღეში. ეს კარგად იცი, კიოა გოგი, რომ მენშევიკური პარტიის მეთაურები ხალხს და ერის ინტერესებს ნაკლებ ფასს სდებს და მხოლოდ თავის პარტიულ იდეებს სწირავს ყოველივეს.

მე შემიძლება, გოგი, დიდ ხანს ვეღარ ვიცოცხლო. ამ თოფს ვეღარ ვაგადებ ხელითგან და შენ გავასხენდება ჩემი სიტყვები! გამოთქმულობებამდის მიხრბეს: გაფრთხილებს (როგორც ყოველ ადამიანს) შეიძლება ნაკლები ჰქონდეს. ამ ნაკლები მხარეების აღნიშვნა შეიძლება. მაგრამ მოსობას ის პიროვნებისა, რომელმაც მთელი თავისი სიცოცხლე საქართველოს ემსახურა, ერთი პიროვნებაა საქართველოს დამოუკიდებლობის იდეის და თეთრი გიორგის დარახმულობას ათი წლის განმავლობაში უხეშდებოდა, როგორ დაუშვებდი?.. გაიხმა ბიხილი თ. გიორგიში შემოსული ყოფილი ორნატელ-მენშევიკების ბნ ლეო კერესელის წინააღმდეგ: „ჯვარს აცვ, ჯვარს აცვ ეგეო.“ მათ აყვა რამოდენიმე ძელი თითრ გიორგელი, ზოგი შეცდომით, ზოგიც პირადი ინტერესებით. დატრიალდა თეთრ გიორგიში უჩვეუი ამბავი, ურთიერთშორის დავა და უსიამოვნება.

დავით გარეჯი, ახალგაზრდა, უკვე წყნარდგარო, მებრძოლი მენშევიკების ბოლომდე მის მიერ მოწამლულ ატმს ერთში მოკლეს საქართველოს გზის მანათლებელი დიდი ილია. დღეს ანბრებისაგან წელში გადებოდა, ჩანჩურა მენშევიკების ანბრებდა (მუხმევიკელ გვეწო ჩვენ) მონდობა პატარა თეთრი გიორგის ჩვილი ორგანიზაციისთვის თავის მოკვდა. ჩვენ ამის საშედეგად მათ არ მივუცით. ვაშა ჩვენ, თეთრ გიორგელს!... ეს შემთხვევა, სხვათა შორის, მოვიყვანეთ მხოლოდ. ჩვენ დარწმუნებული ვიყავით, ვიცოდით რა ვნახდის პოლიტიკური ევოლუციის სუბები, რომ ის ამ ყველ სიფრცხვანაც ვადახტებოდა, მოიწოდებდა. ასეც მოხდა სიამოვნებით უნდა აღვნიშნოთ, რომ მათი განხეთის უკანასკნელ ნორმში ბევრია ლაპარაკი: ქართულ სულზე, ტრადიციებზე, ქართველ ადამიანზე, ჩვენი ერის ისტორიაზე, და სრულიად მივიწყებული ჩაიქცა და მარჯაქცა.

როგორც ზემოთ იყო აღნიშნული, არც იდეოლოგიური და არც ორგანიზაციული-ტექნიკური საკითხები არ ყოფილა სადა. უნაზნაუბა ერთადერთი რაღაც კერძო იყო: მთავარი მიწის მფლობელის თანამებრძოლა დაიკავებდა მთავარი მდინის მფლობელს. ამის კატეგორიული წინააღმდეგ წავიდნენ ყოფილი ორნატელი მენშევიკები და რამოდენიმე თ. გული. მათ ანგარიში არ გაუფიქრებია უნაზნაუბა ახალგაზრდობას, რომელიც 2-5 ლეო კერესელის გარშემო არის შემოკრებილი და დაივიწყეს ის გარემოება, რომ ასეთი კონკლავა პიროვნების გარშემო სასიხრტო არის, დღად აზიანებს, ხელს უტებს ქართულ ეროვნულ მოძრაობას საერთოდ, როგორც შინ ისე გარეთ.

დავის გადასაწყვეტად შეიკრბა თეთრი გიორგის ყრილობა რომელსაც დემონსტრატულიად არ დაესწრენ ბნ ლეო კერესელის მოწინააღმდეგენი. რისთვისაც ისინი გარცხულ იქნენ ორგანიზაციიდან. მაშასადამე, რამდენიმე კაცმა პირადი მტრობით და ენით გაბრუებულმა, დაივიწყე თვითონი კალი ეროვნული მოძრაობის წინაშე და არ დაემარხილენ თეთრი გიორგის ნება-სურვილს ყრილობაზე კანაიკრად გამამუდგენებულს.

იქნებ, სერიოზული პოლიტიკური მოღვაწეთათვის ასეთი მოქმედება უპატიო დაწერილობაა.

დავით გარეჯი, ახალგაზრდა, უკვე წყნარდგარო, მებრძოლი მენშევიკების ბოლომდე მის მიერ მოწამლულ ატმს ერთში მოკლეს საქართველოს გზის მანათლებელი დიდი ილია. დღეს ანბრებისაგან წელში გადებოდა, ჩანჩურა მენშევიკების ანბრებდა (მუხმევიკელ გვეწო ჩვენ) მონდობა პატარა თეთრი გიორგის ჩვილი ორგანიზაციისთვის თავის მოკვდა. ჩვენ ამის საშედეგად მათ არ მივუცით. ვაშა ჩვენ, თეთრ გიორგელს!... ეს შემთხვევა, სხვათა შორის, მოვიყვანეთ მხოლოდ. ჩვენ დარწმუნებული ვიყავით, ვიცოდით რა ვნახდის პოლიტიკური ევოლუციის სუბები, რომ ის ამ ყველ სიფრცხვანაც ვადახტებოდა, მოიწოდებდა. ასეც მოხდა სიამოვნებით უნდა აღვნიშნოთ, რომ მათი განხეთის უკანასკნელ ნორმში ბევრია ლაპარაკი: ქართულ სულზე, ტრადიციებზე, ქართველ ადამიანზე, ჩვენი ერის ისტორიაზე, და სრულიად მივიწყებული ჩაიქცა და მარჯაქცა.

მათი ყრილობა. გარცხლები შეიკრბენ... ცხადე თვითონი თავი თეთრი გიორგის დარახმულობად და გაზეთი თეთრი გიორგის მთავარს, კარგად დააღვეს ის დებულებები, რომელსაც თეთრი გიორგი თორმეტი წლის განმავლობაში იცავდა და ამჟამად... ამ ჩვენ დებულებათა საწინააღმდეგოთ აბრა გვეთქმის?.. (სტიკრდის გამოკლებით).

მათ საქართველო სამეფოდ გამოაცხადეს. ეს საკითხი კარგი ხანია ემიგრაციის ქართულ პოლიტიკურ წრეებში ტრიალებს. მას ყავს იდეური მიმდევარი, მაგრამ არიან ისეთებიც (ვაი, საბრალონი!) რომელთაც თავადურ არტაბებიდან თავი ვერ დაუხსნიათ. დღესაც ფეოდალისმის პაერს სუნთქავენ და წოდებრიობაზე ოცნებობენ. ჩვენთვის გარეგნულ პოლიტიკურ სახელმწიფოებრივ ფორმას დავს-დავობით არა აქვს პრინციპიალური მნიშვნელობა. ეს მომავლის საკითხია და ადგილობრივი შინაგან და საგარეო პირობათა უილიში გადაწყდება. მთავარი კი ჩვენთვის საქართველოს პოლიტიკურ-ეკონომიურ-სოციალურ საფუძვლების ჩამოყალიბებაა.

მათი დაწერილობა. როგორც ზემოთ იყო აღნიშნული, არც იდეოლოგიური და არც ორგანიზაციული-ტექნიკური საკითხები არ ყოფილა სადა. უნაზნაუბა ერთადერთი რაღაც კერძო იყო: მთავარი მიწის მფლობელის თანამებრძოლა დაიკავებდა მთავარი მდინის მფლობელს. ამის კატეგორიული წინააღმდეგ წავიდნენ ყოფილი ორნატელი მენშევიკები და რამოდენიმე თ. გული. მათ ანგარიში არ გაუფიქრებია უნაზნაუბა ახალგაზრდობას, რომელიც 2-5 ლეო კერესელის გარშემო არის შემოკრებილი და დაივიწყეს ის გარემოება, რომ ასეთი კონკლავა პიროვნების გარშემო სასიხრტო არის, დღად აზიანებს, ხელს უტებს ქართულ ეროვნულ მოძრაობას საერთოდ, როგორც შინ ისე გარეთ.

დავის გადასაწყვეტად შეიკრბა თეთრი გიორგის ყრილობა რომელსაც დემონსტრატულიად არ დაესწრენ ბნ ლეო კერესელის მოწინააღმდეგენი. რისთვისაც ისინი გარცხულ იქნენ ორგანიზაციიდან. მაშასადამე, რამდენიმე კაცმა პირადი მტრობით და ენით გაბრუებულმა, დაივიწყე თვითონი კალი ეროვნული მოძრაობის წინაშე და არ დაემარხილენ თეთრი გიორგის ნება-სურვილს ყრილობაზე კანაიკრად გამამუდგენებულს.

იქნებ, სერიოზული პოლიტიკური მოღვაწეთათვის ასეთი მოქმედება უპატიო დაწერილობაა.

დავით გარეჯი, ახალგაზრდა, უკვე წყნარდგარო, მებრძოლი მენშევიკების ბოლომდე მის მიერ მოწამლულ ატმს ერთში მოკლეს საქართველოს გზის მანათლებელი დიდი ილია. დღეს ანბრებისაგან წელში გადებოდა, ჩანჩურა მენშევიკების ანბრებდა (მუხმევიკელ გვეწო ჩვენ) მონდობა პატარა თეთრი გიორგის ჩვილი ორგანიზაციისთვის თავის მოკვდა. ჩვენ ამის საშედეგად მათ არ მივუცით. ვაშა ჩვენ, თეთრ გიორგელს!... ეს შემთხვევა, სხვათა შორის, მოვიყვანეთ მხოლოდ. ჩვენ დარწმუნებული ვიყავით, ვიცოდით რა ვნახდის პოლიტიკური ევოლუციის სუბები, რომ ის ამ ყველ სიფრცხვანაც ვადახტებოდა, მოიწოდებდა. ასეც მოხდა სიამოვნებით უნდა აღვნიშნოთ, რომ მათი განხეთის უკანასკნელ ნორმში ბევრია ლაპარაკი: ქართულ სულზე, ტრადიციებზე, ქართველ ადამიანზე, ჩვენი ერის ისტორიაზე, და სრულიად მივიწყებული ჩაიქცა და მარჯაქცა.

მათი დაწერილობა. როგორც ზემოთ იყო აღნიშნული, არც იდეოლოგიური და არც ორგანიზაციული-ტექნიკური საკითხები არ ყოფილა სადა. უნაზნაუბა ერთადერთი რაღაც კერძო იყო: მთავარი მიწის მფლობელის თანამებრძოლა დაიკავებდა მთავარი მდინის მფლობელს. ამის კატეგორიული წინააღმდეგ წავიდნენ ყოფილი ორნატელი მენშევიკები და რამოდენიმე თ. გული. მათ ანგარიში არ გაუფიქრებია უნაზნაუბა ახალგაზრდობას, რომელიც 2-5 ლეო კერესელის გარშემო არის შემოკრებილი და დაივიწყეს ის გარემოება, რომ ასეთი კონკლავა პიროვნების გარშემო სასიხრტო არის, დღად აზიანებს, ხელს უტებს ქართულ ეროვნულ მოძრაობას საერთოდ, როგორც შინ ისე გარეთ.

დავის გადასაწყვეტად შეიკრბა თეთრი გიორგის ყრილობა რომელსაც დემონსტრატულიად არ დაესწრენ ბნ ლეო კერესელის მოწინააღმდეგენი. რისთვისაც ისინი გარცხულ იქნენ ორგანიზაციიდან. მაშასადამე, რამდენიმე კაცმა პირადი მტრობით და ენით გაბრუებულმა, დაივიწყე თვითონი კალი ეროვნული მოძრაობის წინაშე და არ დაემარხილენ თეთრი გიორგის ნება-სურვილს ყრილობაზე კანაიკრად გამამუდგენებულს.

იქნებ, სერიოზული პოლიტიკური მოღვაწეთათვის ასეთი მოქმედება უპატიო დაწერილობაა.

დავით გარეჯი, ახალგაზრდა, უკვე წყნარდგარო, მებრძოლი მენშევიკების ბოლომდე მის მიერ მოწამლულ ატმს ერთში მოკლეს საქართველოს გზის მანათლებელი დიდი ილია. დღეს ანბრებისაგან წელში გადებოდა, ჩანჩურა მენშევიკების ანბრებდა (მუხმევიკელ გვეწო ჩვენ) მონდობა პატარა თეთრი გიორგის ჩვილი ორგანიზაციისთვის თავის მოკვდა. ჩვენ ამის საშედეგად მათ არ მივუცით. ვაშა ჩვენ, თეთრ გიორგელს!... ეს შემთხვევა, სხვათა შორის, მოვიყვანეთ მხოლოდ. ჩვენ დარწმუნებული ვიყავით, ვიცოდით რა ვნახდის პოლიტიკური ევოლუციის სუბები, რომ ის ამ ყველ სიფრცხვანაც ვადახტებოდა, მოიწოდებდა. ასეც მოხდა სიამოვნებით უნდა აღვნიშნოთ, რომ მათი განხეთის უკანასკნელ ნორმში ბევრია ლაპარაკი: ქართულ სულზე, ტრადიციებზე, ქართველ ადამიანზე, ჩვენი ერის ისტორიაზე, და სრულიად მივიწყებული ჩაიქცა და მარჯაქცა.

მათი დაწერილობა. როგორც ზემოთ იყო აღნიშნული, არც იდეოლოგიური და არც ორგანიზაციული-ტექნიკური საკითხები არ ყოფილა სადა. უნაზნაუბა ერთადერთი რაღაც კერძო იყო: მთავარი მიწის მფლობელის თანამებრძოლა დაიკავებდა მთავარი მდინის მფლობელს. ამის კატეგორიული წინააღმდეგ წავიდნენ ყოფილი ორნატელი მენშევიკები და რამოდენიმე თ. გული. მათ ანგარიში არ გაუფიქრებია უნაზნაუბა ახალგაზრდობას, რომელიც 2-5 ლეო კერესელის გარშემო არის შემოკრებილი და დაივიწყეს ის გარემოება, რომ ასეთი კონკლავა პიროვნების გარშემო სასიხრტო არის, დღად აზიანებს, ხელს უტებს ქართულ ეროვნულ მოძრაობას საერთოდ, როგორც შინ ისე გარეთ.

დავის გადასაწყვეტად შეიკრბა თეთრი გიორგის ყრილობა რომელსაც დემონსტრატულიად არ დაესწრენ ბნ ლეო კერესელის მოწინააღმდეგენი. რისთვისაც ისინი გარცხულ იქნენ ორგანიზაციიდან. მაშასადამე, რამდენიმე კაცმა პირადი მტრობით და ენით გაბრუებულმა, დაივიწყე თვითონი კალი ეროვნული მოძრაობის წინაშე და არ დაემარხილენ თეთრი გიორგის ნება-სურვილს ყრილობაზე კანაიკრად გამამუდგენებულს.

იქნებ, სერიოზული პოლიტიკური მოღვაწეთათვის ასეთი მოქმედება უპატიო დაწერილობაა.

დავით გარეჯი, ახალგაზრდა, უკვე წყნარდგარო, მებრძოლი მენშევიკების ბოლომდე მის მიერ მოწამლულ ატმს ერთში მოკლეს საქართველოს გზის მანათლებელი დიდი ილია. დღეს ანბრებისაგან წელში გადებოდა, ჩანჩურა მენშევიკების ანბრებდა (მუხმევიკელ გვეწო ჩვენ) მონდობა პატარა თეთრი გიორგის ჩვილი ორგანიზაციისთვის თავის მოკვდა. ჩვენ ამის საშედეგად მათ არ მივუცით. ვაშა ჩვენ, თეთრ გიორგელს!... ეს შემთხვევა, სხვათა შორის, მოვიყვანეთ მხოლოდ. ჩვენ დარწმუნებული ვიყავით, ვიცოდით რა ვნახდის პოლიტიკური ევოლუციის სუბები, რომ ის ამ ყველ სიფრცხვანაც ვადახტებოდა, მოიწოდებდა. ასეც მოხდა სიამოვნებით უნდა აღვნიშნოთ, რომ მათი განხეთის უკანასკნელ ნორმში ბევრია ლაპარაკი: ქართულ სულზე, ტრადიციებზე, ქართველ ადამიანზე, ჩვენი ერის ისტორიაზე, და სრულიად მივიწყებული ჩაიქცა და მარჯაქცა.

ბრალდება რომ, მას, თ. გიორგის ხელმძღვანელ ორგანიზაციას სრულიად არ შეეფერება, რომ თ. გიორგის შთელი ანაღვარდობა უკმაყოფილოა მისი უმოქმედობით რისთვისაც, კ. დადიანი მოხსნილი უნდა იქნეს ხელმძღვანელ თანამდებობიდან და უკეთეს შემთხვევაში სრულიად გაძევებული თეთრი გიორგისა.

უთანხმოების გამოსარკვევად დანიშნულმა საგამომიძებლო კომისიამ ს. მანველიშვილს მოხსნა ბრალდება. ორი წლის შემდეგ კი, თ. გიორგის მესამე ყრილობაზე ბნ ლეო კარგესელიმ განაცხადა, რომ ს. მანველიშვილი მართალი იყო კ. დადიანის დაფასებაში.

საბაბი კ. დადიანის და ს. მანველიშვილის დატყვებისა, პარიზში თავდაპირველად საზოგადოების დაარსება იყო, რომლის დაარსებაში უკლებლივ მონაწილეობას კოკი დადიანისა ს. მანველიშვილი ამტკიცებდა.

ყოველ შემთხვევაში ამ საზოგადოების დაარსება რომლის ერთმა პასუხისმგებელმა ხელმძღვანელმა ს. მანველიშვილმა განაცხადა «ხალხს მათრახი მოუხდებოდა სრულიად ზედმეტი და ყოველგვარ საჭიროებას მოკლებული იყო.

სამწუხაროა, რომ ემიგრაციაში დღესაც მოიპოვება ისეთი ხალხი, რომელთა თავზე დიდი სოციალური მტარების გრივალს ისე გადაუდევია, რომ მათ ვერაფერი გაუგიათ. მაგრამ შორს არ არის ის დროც, როცა თეთრი გიორგის ეროვნულ-ხალხური გუთანი ღრმად გადახანავს საქართველოს ნიადაგს და იქიდან საბოლოოდ ძირიან ბუდიანად ამოვადებს როგორც მარქსისტული ისე აქა იქ დარჩენილი დეგენერატული ფეოდალიზმის ხარა-სურას.

დ. კლდიაშვილი.

«საქართველო უწინარეს ყოველისა.»

«ჩვენ მხოლოდ ერთი გზა გვაქვს გზა ხეთური და სამართლიანი, ეს არის გზა «თ.გ.-ის, რომლის დიდებუც უნდა მოველინოს საქართველოს და მთელ კავკასიის მიწებს».

ახალი თაობა და თეთრი გიორგი.

თეთრი გიორგი გაწმენდილია იმ ელემენტებიდან რომელთა ჩვენ ორგანიზაციაში სწული ატმოსფერო შექმნეს. ჩვენი ქვეყნის ყველ კეთილ საქმეთა დარღვევაში სოც. დემოკრატების იღია გარეული. სხვა და სხვა სახით, სხვა და სხვა ხრიკით, ხოლო ყოველთვის ბოროტ სულთ მოველინება ხოლმე სოც. დემოკრატთა ყოველ ქართულ მამულიშვილურ დაწვებებში. თ. გ-საც მონაწილეობა დარღვევა ჩვენსა ეროვნულმა გველებმა: განა ბნნი ვნახებდ მამულაველიმ თ. გ-ში მენშევიტური სულით არ შეფერენ? გველი იცვლის ქერქს ხოლო ვერა სულს და ვერა ზნეს! და თავისი ბოროტი გველური სულით მოინდომეს თ. გ-ის დარღვევა. გველი იმისა გველია რომ ყველა მოხსნა, ვისაც მიეცა რება. მაგრამ ვერ შეხლეს ჩვენი დაზრევა. ვერ შეხლეს, რატომ თ. გ-ის გამარჯვება საქართველოს ბედის წიგნში უკვე დაწერილია განგების ხელით. დამარცხდნ თვით და სამაუცხვინოთ განიდევნენ ჩვენი ეროვნული თჯობიდან. ესლა რაცა სურთ ის სახელწოდება მიითვისონ: თუნდა თ. გ-ი თუნდა მამა აბრაამი. სახელწოდების შეცვლას და ხშირ-ხშირ მონათვლას შეჩვეუ-

ამ შეჩვენებულ ნოზამეს არსად არა კვავს ცალია, მინარქისტობა მოუნდა ტახტზე წამოვსა ქალია, უბედურ რუსზე მშინარა ყოფილა თორმე სალია, შიგ ფეხებში ჩაუტრიადა რადგან ყველაზე ფრთხალია.

ლები არაან. ჯერ მენშევიტები ვრქვით, მერე ორნატელები, შემდეგ თ.გ-ად მოინათურნ, მალე ყოდეგ სხვა-სხელს გამოიხავენ. ამ გზა კვალ აბნულ ხალხზედ ლა-პარაჯიკ ზედ ფეცია, დროს დაგარჯავა. მათ ჯერ მიინანიონ თავისი ცოდვანი და დანაშაული ჩადნილი საქართველოს წინაშე მთელი ოცი და ოცდა ათი წლის განსავლობაში და მერე გამოჰყონ თავი მამულიშვილთა შორის ისიც მოკალებით და მარიდებით, რატომ სინ-

დოქტორ ფილოსოფი გახდა. ამით გული მოიფხანა სიმონია დაარწმუნა, რომ წარმოშვა ოქროს ხანა. კოკის ყანწი ჩაბარა და თამადათ გაიყვანა. მალავს მეფობაი მისცა «კოლონლაშის» აიყვანა. წრუწუნა.

დოსიც კარგი საქონელია. თ. გიორგი ეს არის მოველნა ხეთური და კეთილი საქართველოსთვის, ეს არის ერთად ერთი გზა ეროვნულ გაერთიანების, ერთად ერთი სამართლიანი და საქმიანი, რა არის მიზეზი იმისა, რომ ყველა ქართველი პატრიოტი ერთმანეთს გაუტბის, რა არის მიზეზი ამ დაყოფისა ჩვენი შორის, ჩვენ ხომ ყველას ერთი გზა გვაქვს, ჩვენ ხომ გვინდა ვემსახუროს. ჩვენი ქვეყნის

სიტყვს, მერე ვის დავდეთ ასეთი დიდი ზრალი? ისევ ჩვენს ძველ მოღვაწეებს, იმათ ვინც ასეთი შული ჩავგინერგა, ვინც დაკო პატრიოტთა ბანაკები, იმათ ვინც დღე მდის თავიანთ პირად ამბიციებს ანაცვალეს შთელი საქართველოს პალიტიკა, და ჩვენ ასე უპატრონდ მიგვატოვეს ლეთის ანაბარა.

როდემდის? ნუთუ ბოლო არა აქვს ამ სიბოროტეს ნუთუ იხლა მინა, არ აბიბის ახალ-ახალია. ამ სინამდვილეს, ნუთუ ეხლა მაინც არ დანიხავს სიმართლეს ჩვენი და ჩვენი ქვეყნისა?

ჩვენ ყველას ერთი გზა გვაქვს, ჩვენ ყველანი ერთად უნდა შევეწიოდ საქართველოს კეთილ სამსახურს. დავივიწყოთ ყველაფერი, და დროებით მაინც გაუხვით ხაზი ძველ მოღვაწეებს, იმათ ვინც ერთ შესძენს ეპატრონად ქვეყნისათვის. დავიარაზოთ ერთად ერთი სულით და ერთი სისხლით, დავიარაზოთ საქართველოს სალოცავ ნიშთან, ჩვენი ქვეყნის სამართალი თვით ქართველ ხალხთა შორის ვეძიოთ.

ქართველებო! ქართველო ანალ გაზრდიბა! ჩვენი ქვეყნის კეთილდღობა ამას გვიკარნახებს ერთად დარაზმას, ერთად სიკეთლს მამულისათვის.

ჩვენ გასაყადი არავისთან არა გვაქვს, გასაყოფი ისევ იმათ აქეთ ვინც დღემდის თავიანთი ყალბი დიდკაცობა ვერ დაუთმიათ, ვინც თავიანთ ამბიციებს სამშობლოზედ მალა აყენებენ.

დროა რომ ყველა ეგ ხალხი უჯარო ლენერლებად დარჩენ, ეგები მაშინ გვემელოს რამე ჩვენ უპატრონო თაობას და ჩვენ უბედურ ქვეყანას.

ჩვენ გამარჯვებთ, ჩვენ მივხვეთ ჩვენი ქვეყნის კურთხეულ მიწებს, მაშინ: თუ ჩვენი სული მხოლოდ სამშობლოს მეტეკნება და არა რამეღმე ყალბ მეთაურებს.

ჩვენ მუდრები ვეძებთ, ისინი ვისაც სურთ სიკვდილით ემსახურონ ჩვენ ქვეყანას. ძველმა მენშევიტებმა კიდევ მწერლები ეძიონ და სალოცავში ილოცონ ლეთისთვის და ჩვენი ქვეყნისათვის. იქნებ ამით მაინც მიუტრან კეთილი ჩვენ ქვეყანას.

ჩვენ კიდევ ჩვენი გზა გვაქვს, გზა კურთხეული და ღვთიური. ჩვენ კიდევ ფიცი მოვეციტ ჩვენი ქვეყნის წინადა საფლავებს და ჩვენს მწერებით ეგები მთუტაონთ კეთილი ჩვენს ქვეყანას, რომ ჩვენ თუ არა ჩვენ შვილიშვილით მაინც ხედეთ სიკეთე ჩვენი ქვეყნისა.

ჩვენ ყველანი გოლგოთაზე წავალთ თუ ეს იქნება თავდები ჩვენი და ჩვენი ქვეყნის გამარჯვების.

ვისაც უნდა დანიხას სიმართლეს ჩვენი და ჩვენი ქვეყნისა, ვისაც სურს სიკვდილი სამშობლოსათვის, ვისაც სწამს მამა-პაპათა საფლავები, ვისაც უყარს საქართველოს ნიკიური მიწა იგი შეეფიცება კეთილ სალოცავს-თ. გიორგის მწუხარებით სავსე დროშას, დროშას ლეთისგან კურთხეულს და საქართველოს მსხენლს.

და მაშინ ღმერთიც ჩვენიან იქნება.

მ. მათე კავასიშვილი.

ქ. მარსელი. ლენინისთვე [1936 წ.]

გამოვიდა და იყიდება მან ინლა ინსარის რომანი: «ჩადილი მათი სინამდვილის»

თეთრი გიორგის რედაქცია, ნაცნობები და მეგობრები უნდადებენ თანავრძობას დილა კლდიაშვილს მისა ძვირფასი დედას გარდაცვალების გასო.

საწვერო გადასახადები და შეწირულობები გთხოვთ გადმოგზავნით შემდეგ მისა ართხე:

M. Mathé Keresseldzé
96, Rue Raynouard, Paris-16

La Gérante : Postaux
IMPRIMERIE CERBONNET, 27, rue de la Folie-Regnault, PARIS-XI

ვარა დაწვრილ მამულიშვილთა სისხლში სული მეზუთება. გულის ძვერა მინელდება რამდენიმე ნაბიჯი გადადგო. მეორე რთონა... იგივე სანახაობა... ორნოდაში 3-4 სანტიმეტრი სისხლი სღვას, ადგილზედ შედგებულნი. სისხლი აშლილია, ეტყობა გვაგები უთრევიათ. ადგილზედ ასახულია ხელებისა და ტანის ტანჯული მოხაზულობა. რთონის კედლებზედ რომელნიც მთლად დახვრტილია ტყვიის მტრკვევით მიკრილია დახვრტილთა ხორცის ნაგლეჯებით. სურათი შეხარავია. წმინდა სისხლით შეღებილია ორნონის კედლები, შიგნით და გარედ. ღია კარებიდან წვეთს ჯერ კიდევ შეუდგებელი სისხლი, ხელი თვალებში ამოვისვი, წამსული ტრემლები ამოვიწმინდე. ერთი კიდევ შაშია გადახვდეთ წყეულ ორნონდებს, ეგებ მოდუნებულმა და თავს ბრუდახვეულმა დატოვე ეს გულშემაზრავი ადგილი.

იმ ღაუგ მამის ნახვის ნება არ მომცის, მხოლოდ საშლის შეგზავნა მოვანერგე. ნაშუადღევს 4-სათი იქნებოდა როდესაც გაბოროტებული ათასნაირი აზრებით და ფიქრით დატრევე ზესკაფინი.

ტანჯული მოხუცი.

ქალაქის ბოლოს წამოვიწვი ჩემს მეზობელ გლეხს არქიპო ფხალაძეს. საღამო მშვიდობისა ბნო არქიპო! ღმერთმა გაცოცხლოს. თვითონ ბატონო, მწუხარე გამომეტყველებამ მოხუცისამ მთლად დამაპარგვინა წონასწორობა. მიუახლოვით იმ ადგილს სადაც წუხელი ფეხები სისხლში ამოვისვარე. მოხუცი გვერდში ჩემად მომეკვებოდა. მხოლოდ მისი დროგამოშვებით მიმიცხვარა. ისედაც გადაბრუნებულს ვუღს მიკლავდა. აი ის ადგილი: ღიანდაგი დაფარულია ბუბუღითა და სხვადა სხვა ფერი ნაჭრებით, სისხლი გამხმარა და არეულა ორთქმალის მქერ დაღვრალ ზეშში. მარცხნივ. ღიანდაგიდან 40-50 მეტრის დამორებით. მოხმანს საკმაოდ გშეღი თხრილია, რომელიც დაფარულია ისეა სპალია მიწით. ღიანდაგიდან ძირს ჩამოვლო, ათათა ხელმეორედ არ გამეძლო და არ გამეძელა წმინდა სისხლი ძვირფასი მშობისა. გადავდით იმ მხარეს საითაც, ჩემს ახრით უნდა ყოფილიყო ისევ თბილი საფლავი ძვირფას ქართველთა. ვინ იცის ღამის წყვილიაღმში, სრლის დროს მსუბუქად დაჭრლებიც კი დახოცილებთან ერთად არიან ჩასვენებული სამარეში?! მთიძელვა კიდევ ცოხლები არიან! იქნებ შეიძლება შეი შევლა! საფლავის გასწვრივ ქალაქის ძაღლები დაძრწიან. მოხუცი შეჩერდა თვალები ამოფშენიდა და ისე მწარეც აქეთით-

ნდა, თითქმის მას თავის საკუთარ შვილებს დასტრისო ბნო გიორგი! ამას რას ხედავს ჩემი დასაცხები, ბებერა თვალბა. ამოიქვიათნა მისუცსა.

იქვე საფლავისკენ მიმიითთა და წაიღულულა: «ადამიანების ცხელებიც უნდა სჩანდეს» დავაკირდი: გარკვევით სჩანს ფეხები ეტყობა ქალსა უნდა იყეს, ცალი წინდის აპარა და ცალზედ შერჩენია ფეს: ცეული. საბრალო ქალი. მარტო მოხუცი არ სტრიოდა, ჩემს თვალბესაც არ აზრებოდა მწარე ტრემლები. ბნო არქიპო, ერთი წუთით, და მალე წამოგეწვიეთ. ფეხებს ცოტათუნ მიწას მაინც დაეყრი ხელით, მიგმარათე მოხუცს. მოხუცმა ხელი მაგრად ჩამეჭია და მითხრა: არა შეილო; საბრალოს ტანი მაინც აქვს დაფარული მიწით, და თუ აქ შეგინუნა ჯარის კაცმა, რომელიც აუცილებლად თვალყურს ადევნებს საფლავს, შნი გვაში, შეილო, ექვს გარეშეა, სულ მიწა მიუტრელი დარჩება ამ საშინელ ადგილას. მალე, მალე წავიდეთ ბნო გიორგი. მოხუცმა ფეხი აუჩქარა და მეც ავედევნე. მთელი გზა ისე გავიარეთ ურთიერთისათვის არაფერი გვიტყვამს. სიტყვები აღარ მოგვეპოვებოდა ჩვენი ბოღმის ვა:ოსათქმელად... მალე მოხუცს გამოვეშვიდობე და მარტოდ ჩემი გზა განვაგრძე.

მეორე დღით მთელმა სოფელმა, მთელმა საქართველომ იცოდა მომხდარი ამბავი, არა მარტო ჩვენი მხარის აწამებულ მოქალაქეებს.

იმ დროს როდესაც ბაქრაძე და ვაშაძე ტყვიის ტყულოთ ანადკურებდენ იპურეთას აჯანყებულებს, სამეგრელოში, საშა გვეგეპოური დაფარდაშებდა, მაუხურით ხელში და სპობა სიტოცხლეს მისას ვინც მის თვალში არ მოეწონებოდა. არც ერთ ტუსაღს არ მიუღწევია ციხემდის, სენ:კახა და მარტვილის ახლო მახლო თითქმის ყოველ ნაბიჯზედ შეხედბოლით გვამს, ტყვიით განგამირულს მწარე ღმილ შერჩენის, ან ტანჯვით სახე მოქცეულს და დამახინჯებულს მტრის ხელიდან.

დახვრტები გარგძელა პარაკვე საღამომდის. ხესტაუონის ციხე საესეა ტუსაღებით. უკვე გადამშლია ერთი მეორეზე ოთხმოცამდე სასაჯლოზე გასაყვანათ. გაისმა ხმა: დახვრტები შეჩერებულა! გადამშლებს ხელები დაუნხნეს. ყველას სახეზე უცვლელი სიმწუხარეა მხოლოდ აქა იქ იმისი კვაყოფილი წამოძახილი მადლობა ღმერთს, სიკვდილი ციმბირით შეიცვალა!

რა გამოირკვა?

ქაჩაუველი ხალხი აჯანყდა რუსეთის ბატონობის წინააღმდეგ საქართველოს თავისუფლების ინსაოპობლად და არას ოდეს მენშევიტური მთავრობის სიღვარულისაძვის და მისი მთავრობის უკან დასაბრუნებლად.

ღმისულმა მამულიშვილებმა მტრს: თვი შეაკლეს რუსებმა და ქართველ მოღალატეებმა დახვრტეს ხელფეხ შეკრული პატრიოტნი. მენშევიტების აგენტები და პოლიკატორები კი თავს უფრთხილდებოდენ. როგორც ყორღანა-რაშიშვილის ინსტრუქცია ამას უთიოცდა: აქტიური სოციალ-დემოკრატები პირდაპირ არ ჩაებან ბრძოლაში, ეცადეთ ბოლშევიტების მიერ უკმაყოფილო ხალხი გაახლოვოთ, რომ მტერზედ ანგარიშ მიუტენლად ზედ მივიდესო, და სხვას ასეთი ზღვრი უსინდისო ინსტრუქციები ჰქონდა პარტისა, რომელიც დეხვრტირობის სულით იყო გაყვნილი. თვითონ თავი გადაირჩინეს და საქართველო სარეისს დათვის პირში მიუტყეს. ვაი, რომ საბედისწერო შექმნა ჩვენთვის ამ ვახწრნილი პარტის რევენ ხელმძღვანელთა ავანტურა!.

მენშევიტებს ანბად ის უნდობათ, რომ რუსებს მოეპოთ ნამდვილი პატრიოტები, ქართველი მამულიშვილი რადგან ისინი იყენენ სწორედ, რომ მათ საქმეს უზრევდენ და ხელს უშლიდენ მათი ბოროტის საქმის განხორციელებას.

აჯანყება «მოაწყვეს» მენშევიტებმა, მაგრამ ეს აჯანყება სრულიად მოუწუზებელი იყო. არც იარაღი, არც ტყვი-წამალი, არსაიდან დაზარება, ხელ-ცარიელი ხალხი მიუსისინეს და მიუსიეს ძლიერს, კბილებამდე შეარაღებულ მტრებს. მერე ვინ ხელმძღვანელობდა და ქადაგებდა ამხედრებას კომუნისტების (და არა რუსების) წინააღმდეგ? მენშევიტები რომელთაც მარქსიზმისათვის თავდადება და ზრძილა კარგად ეხერხებოდათ, ხოლო ერის განმანათისუფლებელი ბრძოლის წინამძღობობა ისე შეგვენობათ, როგორც ვირს კრილოსან- აჯანყება სისხლში ჩაიხრხო, მაგრამ იმავე სისხლში დაიბდა და დაწვერტილება, დღეს რომ ქართველი ერის გულში ღრმად ბუდობს, მენშევიტ-ბოლშევიტების ს ქართველოს წინააღმდეგ ძირიან-ფესვიანად ამოვადებს და მტკიცე ეროვნული, თეთრი გიორგულს საქართველოს შექმნის.

ბიოგრაფი მხიბიძე.

ქ. დამასკი. ოქტომ. 1936წ.